

2020

Jaarprogramma Brzo en RIE-4

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Auteur

R. van den Akker

Datum

27-2-2020

Status

concept

Jaarprogramma Brzo en RIE-4

Het bevoegd gezag voor VTH-werk bij de majeure risicobedrijven (Brzo- en RIE-categorie 4; verder genoemd Brzo-bedrijven) zijn de provincies en de uitvoering daarvan is in Nederland neergelegd bij de 6 Brzo-OD's. Hiervoor is een intensieve samenwerking tussen provincies en Brzo-OD's en tussen Brzo-OD's onderling noodzakelijk. Tevens wordt door de Brzo-OD's nauw samengewerkt met de andere handhavingspartners, zoals de Veiligheidsregio's, ISZW en waterkwaliteitsbeheerders.

De OMWB maakt als Brabantse Brzo-omgevingsdienst jaarlijks een programma om inhoudelijk te duiden welke werkzaamheden op gebied van het Brzo er plaatsvinden: beleid, programma's (MJA-Brzo) en VTH-uitvoering.

De werkzaamheden in het jaarprogramma Brzo vinden plaats in samenhang met en deels additioneel op de gerelateerde werkzaamheden in de deelopdrachten PNB 2020-101 en PNB 2020-301 inzake Brzo-inrichtingen en inrichtingen in de RIE-categorie 4.

Het jaarprogramma Brzo en RIE-4 kent de volgende bijlagen:

- Bijlage 1. Uitwerking artikel 13 Brzo 2015*
- Bijlage 2. Toezichtmodel*
- Bijlage 3. Brzo- en RIE-4-inrichtingen en geplande toezichtsuren*
- Bijlage 4. MJA-Brzo ambities*
- Bijlage 5. Programma omgevingsveiligheid Brzo 2020*
- Bijlage 6. Verdeling budgetten IOV/MJA 2020*
- Bijlage 7. Toewijzing budget IOV/MJA aan OMWB*

U kunt deze bijlagen opvragen via info@omwb.nl, onder vermelding van 'Bijlagen Brzo'

Inhoudsopgave

1	Regelgeving en Brzo-stelsel	4
1.1	Wet- en regelgeving	4
1.2	Het Brzo-stelsel	4
1.3	Overlegstructuren	6
2	Strategie en beleid	8
2.1	Handhavingsstrategie en Kwaliteitscriteria	8
2.2	VTH-kader Noord-Brabant	8
3	Brzo-samenwerking	9
3.1	Programmabureaus	9
3.2	Meerjarenagenda Brzo 2020-2023	10
3.3	Programma omgevingsveiligheid Brzo	12
4	VTH-Brzo 2020 Noord-Brabant	13
4.1	Vergunningverlening	13
4.2	Toezicht	15
4.3	Handhaving	17
5	Begrippenlijst Brzo	18

1 Regelgeving en Brzo-stelsel

De OMWB voert in opdracht van de provincie de VTH-taken uit voor de om en nabij 75 bedrijven in Noord-Brabant die vallen onder het *Besluit risico's zware ongevallen 2015* (Brzo). Met deze provinciale opdracht is in 2020 een bedrag gemoeid van € 4.150.000, waarvan € 2.324.000 voor de uitvoering van toezicht en handhaving en €1.826.000 voor vergunningverlening.

Het aantal Brzo- en RIE-4-bedrijven kan jaarlijks wisselen.

In dit jaarprogramma is de opdracht van de provincie verder gespecificeerd; beschreven zijn de verwachte resultaten van VTH en de projecten en activiteiten in het kader van de landelijke ontwikkeling van een uniforme Brzo-taakuitvoering en de samenwerking met inspectiepartners.

1.1 Wet- en regelgeving

Toezicht op het Brzo 2015 is gebaseerd op Europese regelgeving. Het *Besluit risico's zware ongevallen 2015* implementeert de Europese *Seveso III-richtlijn*, die tot doel heeft:

- preventie van zware ongevallen bij inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn;
- bescherming van het milieu en de gezondheid en veiligheid van werknemers en de bevolking tegen rampen en zware ongevallen;
- beperking van de gevolgen voor de menselijke gezondheid en het milieu te als zich een zwaar ongeval voordoet;
- lering te trekken uit zware ongevallen;
- internationale uitwisseling van informatie over zware ongevallen.

De Brzo-regelgeving wordt zelf niet 'vertaald' in vergunningen, maar integreert wet- en regelgeving over omgevingsveiligheid, arbeidsveiligheid en rampbestrijding in één juridisch kader en komt (verplicht) voort uit Europese regelgeving (Seveso III-richtlijn).

Sinds 1 januari 2013 is de *Europese Richtlijn Industriële Emissies* (2010/75/EU) opgenomen in de Wabo, de *Wet milieubeheer* (Wm) en de *Waterwet*. Activiteiten van chemische bedrijven vallen in categorie vier van deze Europese richtlijn, dat zijn de zogeheten RIE-4-bedrijven.

Voor de niet-Brzo-gebonden activiteiten van deze inrichtingen gelden naast het Brzo onder andere de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* (Wabo), en ten aanzien van (externe) veiligheid het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi), en de *Regeling externe veiligheid inrichtingen* (Revi).

Kennis en informatie over de complexe veiligheidsregelgeving zijn verspreid over verschillende overheidsdiensten. Om de veiligheid bij majeure risicobedrijven te verhogen, werken die diensten samen aan een integrale uitvoering van de regelgeving binnen het Brzo-stelsel.

1.2 Het Brzo-stelsel

In het Brzo-stelsel spelen verschillende overheidsdiensten een rol. De opdracht staat omschreven in artikel 4 van het Brzo 2015, en geeft aan dat:

- het bevoegd gezag zorgdraagt voor coördinatie tussen de overheden in de uitvoering;
- overheden onderling onverwijld gegevens uitwisselen;
- elke uitoefening van bevoegdheden onderling wordt afgestemd.

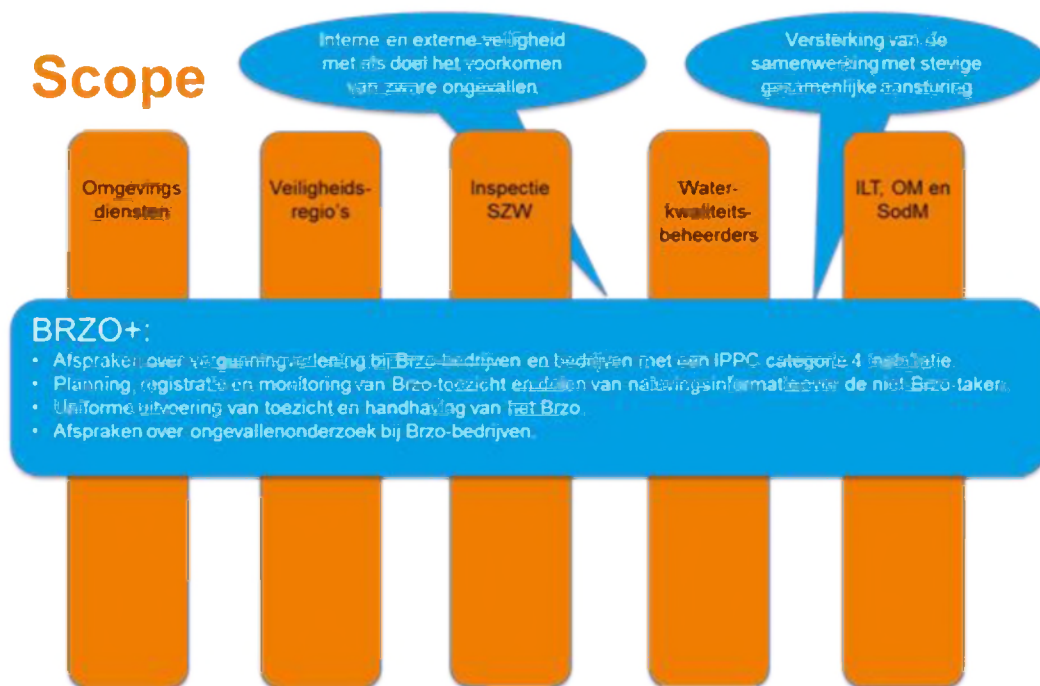
In artikel 13 staat dat:

- de toezichthouders samen inspecteren en zorgen voor een gezamenlijk inspectiesysteem.

De provincies zijn bevoegd gezag voor de Brzo-taken en stemmen daarover ambtelijk en bestuurlijk af in hun koepelorganisatie, het Interprovinciaal Overleg (IPO). De provincies Gelderland en Noord-Brabant zijn daarin portefeuillehouder Brzo.

De uitvoerende en beleidsvormende diensten die bij de Brzo-taakuitvoering zijn betrokken, werken samen als één overheid in het landelijke samenwerkingsverband BRZO+, dat de volgende doelstellingen kent:

- de samenwerking bij de uitvoering van de Brzo-taken tussen de Brzo-omgevingsdiensten, de veiligheidsregio's en de Inspectie SZW te verbeteren
- taakuitvoering zodanig verder te professionaliseren dat de toezichthouders integraal en gezamenlijk toezicht houden en, waar nodig, handavingsacties uitvoeren die zijn afgestemd tussen de verschillende overheidsinstanties.

Wettelijke basis samenwerkingspartners:

- Provincies en omgevingsdienst (Brzo 2015 en omgevingsvergunning Wabo);
- Veiligheidsregio's (Brzo 2015, Wet veiligheidsregio's);
- Inspectie SZW (Brzo 2015, Arbeidsomstandighedenwet);
- Waterkwaliteitsbeheerders (Waterwet);
- Staatstoezicht op de mijnen (Brzo 2015, Mijnbouwwet).

De samenwerkingspartners delen kennis en kunde met elkaar en geven één boodschap af aan de bedrijven met als doel de veilige bedrijfsvoering van risicovolle bedrijven en installaties op een hoger niveau te brengen vanuit de invalshoeken veiligheid, gezondheid en milieu. De partners verantwoorden zich hierover gezamenlijk.

Er zijn in Nederland zes Brzo-omgevingsdiensten. Deze zijn aangewezen in het *Besluit omgevingsrecht* (Bor, bijlage V behorende bij art. 7.1). De OMWB is de aangewezen uitvoeringsdienst voor heel de provincie Noord-Brabant.

1.3 Overlegstructuren

De landelijke en regionale samenwerking is mede geformaliseerd met de volgende overlegstructuur:

Landelijk BRZO+

- *Brzo+-directeurenoverleg*
Multidisciplinair BRZO+-overleg op strategisch niveau met landelijke afvaardiging directeuren van de BRZO+-partners. Vergaderfrequentie vier keer per jaar. Daaronder functioneert het managementoverleg BRZO+.
- *managementoverleg BRZO+*
Multidisciplinair BRZO+-overleg op tactisch niveau met landelijke afvaardiging managers van de partners. Vergaderfrequentie 6-8 keer per jaar.
- *kernteam BRZO+*
Multidisciplinair BRZO+-overleg op uitvoerend niveau met landelijke afvaardiging beleidsmedewerkers van de Brzo+-partners. Vergaderfrequentie 6-8 keer per jaar. Het kernteam BRZO+ bereidt de managementoverleggen voor.

Landelijk omgevingsdiensten

- *directeurenoverleg omgevingsdiensten Brzo*
Overleg op strategisch niveau om de OD's als één BRZO+-partner gezicht te geven en onderling visie, interpretaties en aanpak af te stemmen.
- *managementoverleg omgevingsdiensten Brzo*
Vorbereiding van directeurenoverleg en uitwerking op tactisch niveau van besluiten.

Regionaal:

- *regionaal managementoverleg*
Multidisciplinair BRZO+-overleg op strategisch en tactisch niveau met de regionale managers van de Brzo+ partners. Vergaderfrequentie vier keer per jaar.
- *coördinatorenoverleg*
Multidisciplinair overleg op tactisch en uitvoerend niveau met de regionale coördinatoren van de Brzo+-partners. Vergaderfrequentie vijf à zes keer per jaar. De coördinatoren bereiden het managementoverleg voor.
- *inspecteursoverleg*
Regionaal multidisciplinair overleg op uitvoerend niveau (inspectieplanning) met de inspecteurs van de Brzo+partners. Vergaderfrequentie ten minste een keer per jaar.
- *Afstemmingsoverleg bevoegd gezag*
Ambtelijk overleg op tactisch niveau tussen OMWB en PNB over Brzo-inrichtingen in geval van bestuurlijke gevoeligheid en/of zorgdossiers. Doel is periodiek informatie delen ten behoeve van adequate interventie strategie. Vergaderfrequentie 4 keer per jaar.
- *VTH-overleg*
Bestuurlijk overleg op tactisch niveau tussen OMWB en PNB. Opschaling van afstemmingsoverleg bevoegd gezag naar gedeputeerde. Doel is bestuurlijke afstemming. Casuïstiek kan regulier worden ingebracht in wekelijks VTH-

overleg. Vergaderfrequentie 1-2 keer per jaar ten behoeve van overall-beeld zorgdossiers.

Hiernaast zijn er multidisciplinaire werk- en projectgroepen waar diverse hulpmiddelen en instrumenten voor de Brzo-uitvoeringspraktijk worden ontwikkeld. Het betreft hier de projecten van het programmabureau BRZO+ en dat van de Brzo-omgevingsdiensten.

2 Strategie en beleid

2.1 Handhavingsstrategie en Kwaliteitscriteria

Voor handhaving op overtredingen van het Brzo 2015 hebben de BRZO+-partners een specifieke handhavingstrategie vastgesteld. Bij handhaving op niet-Brzo-overtredingen van Brzo-bedrijven is de *Landelijke Handhavingstrategie* (LHS) van toepassing. Deze is ook van toepassing bij het toezicht op RIE-4-bedrijven.

In de landelijke *VTH-Kwaliteitscriteria* 2.2 liggen de eisen vast waaraan toezichthouders en vergunningverleners moeten voldoen. Daarnaast zijn aanvullende kwaliteitseisen vastgesteld voor medewerkers die zich bezig houden met Brzo-VTH-taken. Deze kwaliteitseisen zijn opgenomen in de *Verordening Kwaliteit* van de provincie. OMWB-personeel dat Brzo-taken uitvoert, moet aan deze kwaliteitsvereisten voldoen.

2.2 VTH-kader Noord-Brabant

Het beleid van de provincie Noord-Brabant wordt voor omgevingsdiensten sterk bepaald door het eind 2018 vastgestelde VTH-kader, officieel genaamd het *Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving Omgevingsrecht. Een integrale aanpak in de geest van de komende Omgevingswet*. Het beschrijft de wijze waarop de provincie met burgers en bedrijven om wil gaan bij vergunningverlening, toezicht en handhaving, en de bijbehorende taken. Ook geeft het aan hoe de provincie klachten van de Brabanders wil behandelen. Het VTH-kader wordt in vier jaar tijd fasegewijs ingevoerd (2019-2022).

De financiering van deze projectmatige aanpak staat los van de opdracht voor de Brzo-taakuitvoering. Het VTH-kader raakt wel het Brzo-toezicht. Omdat de bevoegde gezagen op grond van het *Besluit omgevingsrecht* (Bor) verplicht zijn per regio een uniform uitvoeringsprogramma vast te stellen, streeft de provincie naar uniformiteit met de uitvoering van VTH-taken door gemeenten voor inrichtingen die onder hun bevoegd gezag vallen.

Het volledige *Instrumenteel VTH-kader* vindt u op de website van de provincie Noord-Brabant (<https://www.brabant.nl>).

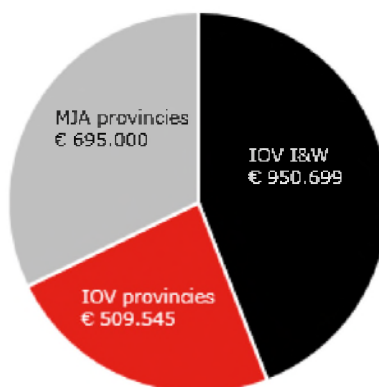

3 Brzo-samenwerking

Provincies en Rijk willen het Brzo-toezicht versterken, verbeteren en moderniseren; van het bouwen aan een effectief instrumentarium tot het opzetten van eigen opleidingen; van het vormgeven van een strakke coördinatie tot de ontwikkeling van een aanpak voor achterblijvende bedrijven. Het Rijk en de provincies zorgen beide voor de benodigde middelen voor modernisering. De financiering voor 2020 valt uiteen in drie delen:

- Via het programma IOV (Impuls Omgevingsveiligheid) levert het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een bijdrage van € 950.699.
- De provincies leveren voor het landelijke coördinatiepunt van de Brzo-omgevingsdiensten een bijdrage aan de IOV-Brzo-financiering ter hoogte van € 509.545.
- De provincies leveren een collectieve bijdrage aan de landelijke activiteiten ter realisatie van de provinciale ambities van het uitvoeringsprogramma MJA-Brzo van circa € 695.000.

Middelen MJA-IOV 2020

3.1 Programmabureaus

Om vorm te geven aan de samenwerking als zijnde één overheid werken de Brzo-omgevingsdiensten aan onderlinge afstemming op diverse onderdelen van het werk, zowel inhoudelijk als organisatorisch. De projecten en activiteiten die daarvoor worden uitgevoerd, zijn vastgelegd in de *Meerjarenagenda 2020-2023* van de gezamenlijke provincies en worden gecoördineerd door het programmabureau van de zes omgevingsdiensten. Dit zijn de zogeheten MJA-projecten. Deze worden genoemd bij betreffende onderdelen van dit jaarprogramma. De omgevingsdiensten stemmen onderling de werkverdeling af tussen de verschillende projecten. Niet elke dienst neemt dan ook actief deel aan alle projectgroepen, maar zorgt wel zelf voor implementatie van de resultaten in de eigen dienst.

In Brzo+-verband geven de verschillende inspectiediensten – omgevingsdiensten, veiligheidsregio's, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Rijkswaterstaat, waterschappen, ILT, OM en SodM – eveneens vorm aan de samenwerking als zijnde één overheid. Dit wordt gecoördineerd vanuit het programmabureau BRZO+. De projecten en activiteiten die hieruit voortvloeien zijn benoemd in het *Programma omgevingsveiligheid Brzo 2020*.

Ter concretisering van de ambities zijn door beide programmabureaus in eerdere jaren diverse activiteiten gestart. Prioriteit ligt in 2020 bij het afronden van deze activiteiten en de borging ervan in de diensten. Daarnaast worden ter verkenning in 2020 enkele nieuwe activiteiten gestart:

Projecten BRZO+	Beschrijving
Omgevingswet (IOV -financiering)	De implementatie van de bestuurlijke boete (nieuw handhavinginstrument) en het treffen van voorbereidingen/implementatie voor de nieuwe regelgeving over financiële zekerheidstelling bij Brzo-bedrijven. Zo nodig worden aanvullende onderwerpen opgepakt.
Klimaatadaptatie (IOV-financiering)	Voor het toezicht wordt een <i>checklist droogte, piekbuien en hittestress</i> ontwikkeld. Zo mogelijk vindt tevens een inventarisatie plaats van de mogelijke gevolgen van deze risico's en de te treffen maatregelen.
Energietransitie (IOV-financiering)	Over de energietransitie zal in BRZO+-verband een verkenning plaatsvinden naar de risico's daarvan bij Brzo-bedrijven. Uit deze verkenning zullen aanbevelingen voortvloeien voor mogelijke projecten voor de komende jaren.
Integrale benadering bedrijven (MJA-financiering)	Met pilots/best practices verkennen hoe bedrijven integraal kunnen worden benaderd, beredeneerd vanuit vraagstuk Brzo-bedrijf.
Communicatiestrategie (MJA-financiering)	Plan van aanpak opstellen voor verbeteren externe/interne communicatie door de zes Brzo-OD's.
Verbeteren interne organisatie (MJA-financiering)	Om de slagvaardigheid van het uitvoeringsprogramma te verbeteren wordt een voorstel ter verbetering van de interne organisatie opgesteld en na goedkeuring vormgegeven.
Integreren coördinatiebureau's (IOV-financiering)	Vanuit oogpunt van efficiëncy en effectiviteit wordt het landelijke coördinatiebureau van de OD's geïntegreerd met het coördinatiebureau BRZO+.

3.2 Meerjarenagenda Brzo 2020-2023

De twaalf provincies hebben hun ambities op het gebied van Brzo-uitvoering vastgelegd in een gezamenlijke meerjarenagenda: de *Meerjarenagenda Brzo 2020-2023*. De eerdere ambities (gelijk speelveld, uniformiteit, risicogericht, deskundigheid, samenwerking en opdrachtgeverschap) zijn uitgebreid met de ambitie bedrijven integraal te benaderen bij de oplossing van een vraagstuk over de fysieke leefomgeving. Dat betekent een interne integrale benadering van de diverse vakdisciplines binnen de omgevingsdiensten, maar ook afstemming met alle relevante

externe partners. Dit heeft tot doel een afgestemd integraal advies te geven over het vraagstuk van het betreffende bedrijf.

Met de *Meerjarenagenda Brzo 2020-2023* streven de provincies naar een excellente uitvoering van de VTH-taken bij Brzo-bedrijven en bedrijven met RIE-4-installaties. De activiteiten in 2020 gefinancierd vanuit het MJA-Brzo-budget van de provincies zijn:

Projecten Brzo6	Beschrijving
Structurele opleiding Brzo (chemische technologie)	Om te voldoen aan kwaliteitscriteria zijn zittende medewerkers opgeleid. Door in- en uitstroom van medewerkers van belang om medewerkers op te leiden die nog niet aan de opleidingsvereisten voldoen. De kosten betreffen de werkgroep, niet het volgen van de opleiding.
Permanente educatie	Het bijhouden van kennis en vaardigheden door organiseren van kennisbijeenkomsten en cursussen voor VTH-medewerkers van de zes OD's.
Zeer Zorgwekkende Stoffen	Afstemming, kennisontwikkeling, uniformering en deelname aan landelijke werkgroepen en projecten.
Branchedocument vloeibare bulk	Creëren van gelijk speelveld, uniformeren werkzaamheden en kennisontwikkeling voor deze branche.
Toezicht vloeibare bulk	Afspraken en keuzes maken over toezichtonderwerpen.
Monitoren uitvoeringsbeleid	Inventarisatie huidige monitoring uitvoeringskwaliteit zes OD's, aanbevelingen voor harmonisatie en implementatievoorstel.
Toekomstbestendig personeelsbeleid	Onderzoek bij zes OD's en voorstellen naar gezamenlijk werven Brzo-medewerkers, inventarisatie divers opleidingsprogramma's.
* Integrale benadering bedrijven	Door middel van pilots/best practice verkennen op welke wijze de bedrijven integraal kunnen worden benaderd. Dit beredeneert vanuit vraagstuk Brzo-bedrijf.
* Verbeteren interne organisatie	Slagvaardigheid uitvoeringsprogramma verbeteren. Verbetervoorstel en vormgeving.
Gezamenlijke meldkamer	Onderzoek/businesscase naar gebruik van één gezamenlijke meldkamer voor de zes OD's.
Collegiale toetsen, audits, intervisie	In het kader van het creëren vaneen gelijk speelveld, uniformering en van elkaar leren kennen, op twee onderwerpen tussen de zes OD's toets/audit/gesprek uitvoeren.
Altijd actuele digitale vergunning	Aansluiting houden bij ontwikkelingen project DCMR/prv Zuid Holland.
* Communicatiestrategie	Verbeteren communicatie in- en extern. Opstellen plan van aanpak en start met uitvoering.
Flexibel budget	Materiële kosten, bijv. huur ruimtes landelijke overleggen en inhuur.

* Nieuw in 2020

3.3 Programma omgevingsveiligheid Brzo

Om de ambities en het één-overheid-principe te realiseren ontwikkelen alle Brzo-inspectiediensten in BRZO+-verband een eenduidige aanpak. Dat doen ze thematisch aan de hand van de projecten en activiteiten in het *Programma omgevingsveiligheid Brzo 2020*.

De komende periode zal de integrale uitvoering door de BRZO+-partners versterkt worden en de één-overheid-gedachte verder vormgegeven. Waar mogelijk zal dit programma een bijdrage leveren aan het programma DV 2030, Safety Delta Nederland en aan de ambities van de staatssecretarissen van (IenW) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) om de leefomgeving schoner, gezonder en leefbaarder te maken.

De projecten en activiteiten van het programma omgevingsveiligheid zijn vooral gericht op:

- nieuwe instrumenten (inspectiemethodiek, handhavingsstrategie, concernbenadering, inschattinginstrument veiligheidscultuur) *;
- monitoring en communicatie (BRZO+-monitor, Staat van de Veiligheid, meerjarige actualiseringsprogramma vergunningverlening);
- kennis en opleidingen (actualisatie bestaande Brzo-opleidingen en uitbouwen naar Brzo-academie);
- gemeenschappelijke inspectieruimte (GIR – afronding 2021);
- versterking coördinatie integrale VTH-uitvoering.

** Voor de OMWB ligt de prioriteit in 2020 vooral op een grote bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een nieuwe inspectiemethodiek (LBR) en het vernieuwen van de gemeenschappelijke inspectieruimte (GIR) tool voor inspecteurs.*

Een volledig overzicht van de IOV-projecten uit het programma omgevingsveiligheid Brzo 2020 vindt u in bijlage 5.

4 VTH-Brzo 2020 Noord-Brabant

De provincie Noord-Brabant verwacht op gebied van samenwerking, verbondenheid en adequate bestuurlijke informatievoorziening:

- vijf à zes keer per jaar een coördinatieoverleg tussen alle BRZO+-partners met het oog op gezamenlijke inspecties en het optreden als zijnde één overheid;
- periodiek een regionaal managementoverleg tussen de BRZO+-partners;
- wekelijks een VTH-overleg tussen OMWB en de gedeputeerde over alle actuele en bestuurlijk gevoelige zaken, zorgdossiers;
- het nauw betrekken van gemeentebesturen bij VTH voor Brzo-inrichtingen, hen op de hoogte houden door periodieke informatie en het aanwijzen van een contactpersoon bij de OMWB voor gemeenten;

Informatietechnologie kan een belangrijke rol spelen bij het realiseren van samenwerking, verbondenheid en adequate informatievoorziening. De verwachting was dat in 2019 nieuwe ICT-systemen daaraan zouden bijdragen. Omdat de invoering ervan echter vertraging heeft opgelopen, schuiven ook de verbeteractiviteiten die daaraan gekoppeld zijn door:

- monitoring van doorlooptijden en vergunningprocedures;
- ontwikkelen van kengetallen op basis van ervaringscijfers;
- vervanging van de VTH-monitor voor beheer van opleidingsgegevens en competenties, zodat 'vlieguurs' van VTH-medewerkers worden bijgehouden en het voldoen aan de VTH Kwaliteitscriteria 2.2.;
- onderzoeken van de haalbaarheid van het aanbrengen van relaties met landelijke systemen voor Brzo-informatie (met name GIR).

4.1 Vergunningverlening

De OMWB verwacht in 2020 de volgende aanvragen en meldingen af te handelen:

- 31 Wabo-vergunningen inclusief BRIKS;
- 108 Wabo-vergunningen regulier
- 65 meldingen Barim/sloop/asbest/BBK/brandveilig gebruik
- 1 maatwerkvoorschrift Barim
- MER en aanmeldingsnotities m.e.r.
- 17 PRTR-verslagen (34 PRTR-inrichtingen onder het Brzo)

De provinciale opdracht voor Vergunningverlening bij RIE-4 en Brzo inrichtingen (PNB-2020-101) heeft een waarde van € 1.826.000. De aantallen te verwachten vergunningen zijn ingeschat op basis van historische aantallen en ontwikkelingen bij bedrijven en wet- en regelgeving en actualisaties zijn meegenomen. Het bedrag is gebaseerd op kentallen (SPPS-onderzoek 2015).

De provincie Noord-Brabant ondersteunt daarnaast werkzaamheden die gericht zijn op onderwerpen als Beste Beschikbare Technieken (BBT), Landelijke Redactie Standaardteksten Omgevingsvergunning (LRSO), PGS 15 en PGS 30, Omgevingsloket Online (OLO). Deze ontwikkelingen leiden ook tot meer inzicht in de toekomstige programmering van vergunningverleningstaken.

Programmatistische aanpak

Vergunningverlening is vraag gestuurd. Wanneer een vergunningplichtig bedrijf een nieuwe of gewijzigde activiteit wil ontplooiën, moet het hier een vergunning voor aanvragen. Hier is dan een uitgebreide (substantiële milieu-impact en/of meervoudig) of reguliere procedure (geen of weinig milieu-impact) voor nodig. Naast het behandelen van aanvragen (nieuwe of wijziging van bestaande vergunningen) worden vergunningen programmatistisch geactualiseerd.

Ondanks dat de aard van vergunningverlening reactief is, zijn er belangrijke redenen om vergunningverlening meer programmatisch aan te pakken. Zo zijn bijvoorbeeld economische invloeden, veranderingen bij en in de omgeving van bedrijven en veranderingen in wet- en regelgeving deels vooraf bekend of voorspelbaar. Door hier op in te spelen in de programmering van vergunningverlening, is betere sturing op de uitvoering en beleidsprioriteiten door de OMWB mogelijk. Hierdoor kan het instrument vergunningverlening effectiever en wellicht ook efficiënter ingezet worden. Ook door actief te communiceren (o.a. periodiek overleg) met de relevante bedrijven kan beter inzicht worden verkregen over de ontwikkelingen bij deze bedrijven. Een deel van de uitvoering zal altijd onvoorspelbaar blijven; niet in alle gevallen is bekend wanneer een bedrijf een aanvraag indient.

Doel en verwachting is dat in volgende jaren een steeds groter deel van de taken geprogrammeerd kan worden uitgevoerd.

Binnen de OMWB zijn taken op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving gescheiden. Te sterke binding met bedrijven moet worden voorkomen door periodieke wisseling van vergunningverlener en toezichthouder per bedrijf. Periodieke informatie-uitwisseling tussen toezichthouders en vergunningverleners (Eijlander/Mans) is in 2018 verkend. Gebleken is dat maatwerk per bedrijf nodig is en dat er een relatie is met de ontwikkeling dat niet in alle gevallen een vaste vergunningverlener per bedrijf nodig is en vergunningen beter branchegewijs kunnen worden behandeld.

Monitoring is daarnaast een belangrijk onderdeel van betere programmering. Naast de doorlooptijd van vergunningprocedures verwacht de OMWB met haar nieuwe ICT-systemen in 2020 beter in staat te zijn om kentallen te ontwikkelen en volgen.

Resultaten 2020

- Met behulp van het interne OMWB-project Verbetering Vergunningverlening is:
 - programmering en sturing van werkaanbod risicogericht uitgevoerd;
 - het intern trekkerschap voor vier branches belegd bij vergunningverleners. Hiermee wordt ervaring opgedaan en het zal worden geëvalueerd. Doel is dat de uitwisseling van relevante technische en juridische informatie efficiënter verloopt, dat knelpunten binnen een branche worden besproken en het level playing field binnen een branche beter wordt gewaarborgd;
 - een maatwerkaanpak ingevoerd voor de bedrijven waarvoor dat nodig is, rekening houdend met branchegerichte aanpak en dat niet voor alle bedrijven een vaste vergunningverlener nodig is.
- De OMWB streeft naar kentallen die zijn gebaseerd op ervaringscijfers naast de zogenaamde 500-uurnorm. OMWB en provincie zijn het gesprek aangegaan in de wetenschap dat reële kentallen niet in een deel van een jaar, maar alleen over meerdere jaren kunnen worden opgebouwd.
- Voor de meest complexe Brzo-bedrijven is periodiek (maximaal één keer per jaar) overleg gevoerd over onder andere de relevante bedrijfsontwikkelingen en wet- en regelgeving (programmatische aanpak)
- In een schema is inzichtelijk wanneer actualisatietoetsen voor welke Brzo- en RIE-4-bedrijven worden uitgevoerd. De toetsen die in 2020 zijn gepland, worden uitgevoerd volgens het ontwikkelde landelijk format.
- De OMWB besteedt in 2020 bij behandeling van vergunningaanvragen en actualisatie tevens (extra) aandacht aan:
 - energiebesparing;
 - zeer zorgwekkende stoffen.
- Daar waar mogelijk wordt PGS 29, versie 2016, meegenomen bij actualisatie van bestaande vergunningen en bij nieuwe aanvragen volgens landelijke afspraken.

- Er wordt vanaf 2019 gewerkt met een nieuw systeem, ontwikkeld vanuit de Landelijke Redactieraad Standaardteksten Omgevingsvergunning (LRSO), voor het samenstellen van vergunningen. De standaardteksten worden inhoudelijk actueel gehouden vanuit de LRSO; de OMWB participeert hierin.
- Ieder kwartaal vindt een overleg plaats tussen de juristen vergunningverlening van de Brzo-OD's. Onderwerpen die aan bod komen zijn industriële emissies en de Omgevingswet. Doel is dat Brzo-OD's zo veel mogelijk op dezelfde wijze hiermee omgaan.
- In 2020 neemt de OMWB deel aan de pilot Altijd Actuele Digitale Vergunning (initiatief DCMR).
- In 2020 worden wederom nieuwe initiatieven gestart voor juridische samenwerking tussen de BRZO-OD's, zoals intervisie op het gebied van vergunningverlening.

4.2 Toezicht

De OMWB voert in 2020 naar verwachting de volgende werkzaamheden uit:

- circa 76 Brzo-inspecties (aangekondigd);
- circa 117 Wabo-controles;
- circa 10 diepgaande PGS 29-inspecties;
- circa 76 onaangekondigde controles;
- afronding van circa 8 veiligheidsrapportage-beoordelingen;
- uitvoeren circa 4 nieuwe VR-beoordelingen.

Brzo-inspecties

De gezamenlijke, jaarlijkse toezichtlast voor alle BRZO+-partners wordt bepaald op basis van een toezichtmodel (TZM) dat bestaat uit:

- de inherente eigenschappen van het bedrijf:
 - aantal bedrijfsunits van een bepaald type;
 - aantal activiteiten met veiligheidsrisico's;
 - aard van de aanwezige stoffen;
 - omgevingsfactoren;
- beoordeling van de mate van beheersing van de risico's door het bedrijf, op basis van de werking van de elementen van het veiligheidsbeheersysteem (VBS) tijdens eerdere Brzo-inspecties;
- eventuele specifieke inspectiethema's.

In een meerjareninspectieprogramma (MIP) zijn de onderdelen van het veiligheidsbeheersysteem vastgelegd die worden meegenomen bij de Brzo-inspectie. In een periode van vijf jaar moeten alle VBS-elementen ten minste één keer gecontroleerd zijn. Zowel het toezichtmodel als het meerjareninspectieprogramma worden in de gemeenschappelijke inspectieruimte (GIR) van BRZO+ beheerd door Brzo-inspecteurs.

Na iedere inspectie is het team verplicht om in de GIR een lijst met vragen te beantwoorden over de veiligheidscultuur bij het bedrijf. Op basis daarvan wordt een *ranking* opgesteld. De toezichtlast per bedrijf wordt bepaald door deze ranking, in combinatie met de grootte van het bedrijf, en eventuele voorziene extra werkzaamheden, zoals extra en/of onaangekondigde inspecties, beoordeling van veiligheidsrapporten, bestuurlijke gevoelheden etc. Per jaar kan de inzet dan ook verschillen.

Het planningsmodel dient tevens om de gewenste roulatie van Brzo-inspecteurs te bewaken. In beginsel geldt een roulatiefrequentie van 3 jaar tot 5 jaar voor de minst complexe bedrijven (de zogeheten lagedrempelbedrijven) en 5 tot 7 jaar voor de meest complexe bedrijven (hogedrempelbedrijven).

In 2020 zijn voor de omgevingsdiensten vanuit BRZO+ geen specifieke onderwerpen gepland om in de inspecties op te nemen. Voor 2020 is in Brabant wel een pilot gepland bij circa zes Brzo-plichtige gasflesvulbedrijven. De inspecties worden zoveel mogelijk door een inspectieteam met vaste samenstelling en in een relatief korte periode (voorjaar 2020) uitgevoerd, waarbij per inrichting dezelfde VBS-elementen worden geïnspecteerd. Het doel is om efficiënter uitvoering te kunnen geven aan de inspecties bij deze branche. Zo vindt bijvoorbeeld vooroverleg niet zes keer plaats, maar slechts eenmaal. De agenda wordt dan voor alle bedrijven vastgelegd. Na de zomer zal een evaluatie plaatsvinden. Bij een positieve uitkomst wordt deze werkwijze uitgebreid naar de PGS 15-opslagen.

Het VTH-kader van de provincie Noord-Brabant stelt dat elk bedrijf standaard onaangekondigd geïnspecteerd moet worden. In 2020 wordt elk Brzo-bedrijf onaangekondigd geïnspecteerd. Hercontroles zullen waar mogelijk eveneens onaangekondigd plaatsvinden.

Voor achterblijvende bedrijven is in Brabant met de BRZO+-partners een werkwijze afgesproken die in 2020 voortgezet wordt. Door optimale informatievoorziening richting bestuurders en situationele aanpak wordt ingezet om betreffende bedrijven weer 'op de rit' te krijgen. Afhankelijk van de uitkomst van het IOV-MJA-project Achterblijvende bedrijven, kan de aanpak aangepast worden.

Wabo-inspecties

In 2020 voert de OMWB op onderdelen een nieuw inspectiemodel in voor programmering van toezicht. Dit is landelijk opgesteld in het kader van de meerjarenafspraken. Deze uniforme, programmatische en risicogerichte aanpak voor de uitvoering van de toezichtstaken is afgestemd met de veiligheidsregio's, ILenT, ISZW en de waterkwaliteitsbeheerders. Evenals het in 2019 toegepaste inspectiemodel is ook deze methodiek gebaseerd (net als het Brzo-toezicht) op de inherente eigenschappen van het bedrijf en het naleefgedrag van het bedrijf in het voorgaande jaar. Combinatie van deze factoren leidt in de basis tot indeling in een van de drie categorieën voor toezichtlast, zijnde 30 uur, 60 uur en 90 uur. Specifieke bedrijfsomstandigheden en situaties en ervaring van de toezichthouder(s) kunnen aanleiding zijn tot extra toezichten. Medio 2020 wordt deze methodiek geëvalueerd.

In 2019 is bij het Wabo-toezicht extra aandacht besteed aan:

- controle op vergunningplicht *Wet natuurbescherming*;
- de nieuwe beleidsregel *Beoordeling geurhinder omgevingsvergunning industriële bedrijven Noord-Brabant 2018* (voor zover in de vergunning verwerkt);
- meldgedrag ongewone voorvallen;
- meer onaangekondigd inspecteren.

Een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is aanleiding voor de OMWB om het toezicht op de vergunningplicht *Wet natuurbescherming* in 2020 opnieuw extra aandacht te geven.

Het onaangekondigd inspecteren blijkt effectief en wordt voortgezet. De OMWB streeft naar 25 procent onaangekondigd toezicht, zowel voor het Wabo-toezicht als voor het Brzo-toezicht. Daar waar het meerwaarde heeft, en programmatisch ook mogelijk is, zal onaangekondigd toezicht samen met de inspectiepartners plaatsvinden.

Naleefgedrag Wabo

Om steeds beter (en eenvoudiger) inzicht te krijgen in het naleefgedrag, heeft de OMWB drie thema's uitgewerkt en in digitale checklisten verwerkt. In 2020 zullen deze

worden toegepast op bedrijven die vallen onder een branchetoezichtsplan. De thema's zijn:

- luchtemissies:
 - stookinstallaties;
 - diffuse emissies;
 - automatische meetsystemen (AMS);
- brandveiligheid in de uitvoering (samenwerking met brandweer);
- ongewoon voorvallen:
 - aandacht voor bevorderen van het meldgedrag;
 - borging OVV in bedrijfsprocedures/systemen;
 - borging rapportages.

Voor bedrijven die niet vallen onder een branchetoezichtsplan – grotere, specifieke bedrijven als een Shell – is een Milieu Meerjaren Inspectieprogramma (MMIP) opgesteld. Het MMIP wordt ook in 2020 geëvalueerd en aangepast met actuele onderwerpen.

Opmerking: Luchtemissiemetingen aan installaties spelen een grote rol bij vaststelling monitoring of een installatie voldoet aan de emissie-eisen. De OMWB zal dit thema daarom in 2021 voortzetten.

Klachten en meldingen

Meldingen van Brzo en RIE-4 bedrijven over ongewone voorvallen en bijzondere bedrijfsomstandigheden worden, net als voor andere bedrijven en locaties, aangenomen door het klachtenteam van de OMWB. De afhandeling ervan geschiedt door Brzo-inspecteurs en Wabo-inspecteurs voor Brzo en RIE-4 bedrijven. Vooraf is niet aan te geven hoeveel en welke klachten en meldingen in 2020 zullen worden ontvangen en wat de verwerking daarvan betekent.

4.3 Handhaving

Handhaving wordt uitgevoerd door de repressieve handhavers van de OMWB en door juridisch medewerkers, in samenwerking met de andere handhavingspartners. Daarbij wordt ook rekening gehouden met handhavingzaken die voortvloeien uit thematische inspecties. In dit jaarprogramma kan niet worden aangegeven waar of hoe vaak wordt gehandhaafd in 2020.

Handhaving is veelal het gevolg van toezicht. Daarom wordt binnen de OMWB voldoende aandacht besteed aan een goede relatie tussen toezichthouders en repressieve handhavers, zonder de functiescheiding te verwaarlozen. De handhavingsstrategieën zijn leidraad voor het te gebruiken type interventie: bestuursrechtelijk of strafrechtelijk.

5 Begrippenlijst Brzo

Activiteitenbesluit
milieubeheer
Barim

Het *Activiteitenbesluit milieubeheer* is sinds 1 januari 2013 de officiële benaming voor het Nederlandse *Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer*. De naam van dit besluit werd binnen overheidsorganisaties vaak afgekort tot Barim. Het is een algemene maatregel van bestuur (AMVB) ter ondersteuning van de *Wet milieubeheer* en de *Waterwet*.

Bevi

Sinds 2004 is het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi) van kracht. Hiermee zijn de risiconormen voor externe veiligheid voor bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Ook geldt er sinds 2004 de *Regeling externe veiligheid* (Revi). Deze regeling strekt tot uitvoering van het Bevi. Het Bevi heeft als doel zowel individuele als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het Bevi verplicht het bevoegd gezag *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* (Wabo) en *Wet ruimtelijke ordening* (Wro) – in deze de gemeenten en provincies – afstand te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Het totale aantal aanwezige personen in de directe omgeving van een risicovol bedrijf wordt ook beperkt. Gemeenten en provincies moeten de normen uit het besluit naleven bij het opstellen en wijzigen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van omgevingsvergunningen

Brzo 2015

Het Brzo 2015 integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, omgevingsveiligheid en rampbestrijding in één juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het Brzo 2015 stelt eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Ook regelt het besluit de wijze waarop de overheid daarop moet toezien. De drempelwaarden voor de aanwezige hoeveelheid gevaarlijke stoffen en mengsels (zie bijlage I van Seveso III) bepalen of een bedrijf onder het Brzo 2015 valt.

BRZO+

In Nederland werken sinds 2001 verschillende overheidsdiensten samen om te zorgen dat de meest risicovolle bedrijven van het land de veiligheidsregels eenduidig uitvoeren en dat het toezicht op die regels overal hetzelfde verloopt. Deze samenwerking is in de loop der jaren steeds verder geprofessionaliseerd. Sinds 1 januari 2014 is aan het samenwerkingsprogramma de naam BRZO+ verbonden.

Domino-aanwijzing

Alle bedrijven, die Brzo-plichtig zijn, worden beoordeeld of ze in aanmerking komen voor aanwijzing als domino-bedrijf. Daarvan is sprake wanneer twee of meer Brzo-bedrijven minder dan 1600 meter van elkaar afliggen, en binnen het bedrijf ontplofbare, brandbare en/of explosieve stoffen aanwezig zijn. De aanwijzing geldt alleen voor bedrijven met

effecten op andere bedrijven die zich op Nederlands grondgebied bevinden. Aangewezen bedrijven moeten op de hoogte worden gesteld van hun verplichtingen. Daarnaast moeten de betrokken bestuursorganen hierover worden geïnformeerd. Iedere vijf jaar en/of bij elke significante wijziging van de vergunning moet worden vastgesteld of zij als veroorzakend domino-bedrijf aangewezen moeten worden.

GIR	De Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR) is een online inspectiedatabase. De GIR stelt inspectieteams in staat om gezamenlijk een inspectie voor te bereiden en af te ronden. Iedere inspectiedelnemer heeft vanaf de eigen werkplek toegang tot het inspectiedossier en kan hier informatie in opslaan. De GIR is bestemd voor toezichthouders, coördinatoren, managers en ondersteuners.
IOV	Het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) is een interbestuurlijk programma op het gebied van externe veiligheid, anticiperend op de Omgevingswet. Het programma IOV bestaat uit vijf deelprogramma's die gezamenlijk ondersteuning bieden aan omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en provincies op het gebied van omgevingsveiligheid (externe veiligheid). Het IOV-programma 2019 bestaat uit vijf deelprogramma's, waaronder een voor Brzo en een voor PGS.
Meerjareninspectieprogramma	Op basis van de wettelijk bepaalde toezichtfrequentie, bestuurlijke keuzes die al dan niet zijn vastgelegd in een bestuurlijk inspectieprogramma, de uitkomst van het toezichtmodel en de eigen inzichten vanuit de inspecties, bepalen de diverse Brzo-inspectieteams per Brzo-bedrijf een meerjareninspectieprogramma. Dit programma is erop gericht in een periode van vijf jaar systematisch alle VBS-elementen te inspecteren en ook de diverse installaties van het bedrijf aan bod te laten komen. Daarnaast zijn er ook specifieke thema's, zoals bijvoorbeeld <i>ageing</i> , die meegenomen worden. De Brzo-inspectieteams hebben de mogelijkheid om op basis van waarnemingen bij het Brzo-bedrijf het meerjareninspectieprogramma aan te passen. Dit kan na elke Brzo-inspectie.
PGS	<i>Publicatiereeks gevaarlijke stoffen</i> : een handreiking voor bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren, transporteren, opslaan of gebruiken, en voor overheden die zijn belast met het toezicht op en de vergunningverlening aan deze bedrijven. Een PGS-richtlijn is een document over specifieke activiteiten met gevaarlijke stoffen. Het beschrijft integraal de belangrijkste risico's van die activiteiten voor de omgevings- en brandveiligheid en de veiligheid van werknemers. Daarnaast beschrijft het de mogelijke gevolgen van die activiteit voor de rampenbestrijding. De relatie met de wet- en regelgeving wordt benoemd en doelen worden zo specifiek mogelijk

geformuleerd om de risico's te beheersen en de negatieve effecten voor mens en milieu te beperken.

PRTR	<i>Integraal Pollutant Release and Transfer Register</i> . Het PRTR-verslag is een jaarlijkse milieujaarrapportage door industriële bedrijven, waarin zij rapporteren over hun afval, energie- en watergebruik en emissies naar lucht, water en bodem. Het integraal PRTR-verslag bestaat uit de rapportage in het kader van de Europese PRTR-verordening, aangevuld met noodzakelijke bevragingen. Het bevoegd gezag moet toezien op een correcte rapportage door de bedrijven.
RIE-4-bedrijf	RIE-4 bedrijven zijn complexe chemiebedrijven die werken met milieuverontreinigende stoffen. Daarom vallen zij onder categorie 4 van de <i>Richtlijn Industriële Emissies</i> . RIE-4 bedrijven kunnen tegelijkertijd vallen onder het Brzo. De Brzo- en RIE-4-bedrijven heten samen ook wel de majeure risicobedrijven. Nederland telt ongeveer 450 majeure risicobedrijven, waarvan circa 75 in Noord-Brabant.
Seveso III-richtlijn	Op 1 juni 2015 is de Seveso III-richtlijn in werking getreden, ter vervanging van de Seveso II-richtlijn. In de Seveso III-richtlijn, zijn onder meer de aanpassingen door het van kracht worden van de Europese CLP verordening voor het indelen, etiketteren en verpakken van gevaarlijke stoffen en mengsels verwerkt.
Veiligheidsrapportage	Het veiligheidsrapport (VR) is een uitgebreide beschrijving van alle relevante risico's van bedrijfsactiviteiten in het licht van externe veiligheid. In een veiligheidsrapport staan alle technische en organisatorische aspecten alsmede de voorzorgsmaatregelen die getroffen zijn ten aanzien van beheersing van de veiligheidsrisico's veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten. De VR-plicht geldt alleen voor Brzo-bedrijven die de hoge drempelwaarden van Bijlage 1 van SEVESO III / BRZO-2015 overschrijden (zogenaamde hoogdrempelinrichtingen). Onderdelen van het VR zijn de QRA, milieurisico analyse, PBZO document, risicobeoordeling, installatiescenario's, aanwijzing bedrijfsbrandweer en rampscenario's. Onderdelen zijn ook beschrijvingen van de risico's door aardbevingen en overstromingen.
Verdrag van Aarhus	Het <i>Verdrag van Aarhus</i> is bedoeld om de burger meer vertrouwen te geven in de instellingen en, meer algemeen, in hun democratisch functioneren. Door de burger een stem te verlenen in de milieudebatten (recht op milieu-informatie, recht om betrokken te worden bij de besluitvorming inzake milieu en recht op beroep in milieuaangelegenheden) komt het verdrag tegemoet aan de eisen van transparantie en betrokkenheid, die staan voor een goed overheidsbeleid.

Fotografie: OMWB, Shutterstock/Juriaan Wossink

Postbus 75
5000 AB Tilburg
013 – 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl